

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

Altéma kódszáma: 204111/309

Az Evangélikus Országos Gyűjtemény – Evangélikus Országos Könyvtár rövid bemutatása

A könyvtár mintegy 120.000 dokumentummal rendelkezik. A 15. századtól kezdve máig őriz nyomtatott dokumentumokat.

A pályázat során restaurált dokumentumot a könyvtár különgyűjteményében, az ún. Régi és Ritka Könyvek Gyűjteményében őrizzük.

A restaurált dokumentum jelentősége és hasznosítása

SPANGENBERG, Johann: Postilla, das ist Auslegung der Episteln und Evangelien auf alle Sonntage und vornehmsten Feste durch das ganze Jahr. Für junge Christen, Knaben und Mädchen, in Fragestücke verfaßt durch Johannes Spangenberg.]

[Nürnberg, cr. 1598.] – CXIII, [1], CLXXVI, CIV+? – Címlapja és a kötet utolsó része hiányzik. – Német nyelvű 17-18. századi bejegyzések. – Ceruzás bejegyzés: 1934. Póczi Mihály.

Evangélikus Országos Könyvtár, jelzet: R 1.659

Johann Spangenberg (1484-1550), Nordhausen reformátorának posztilláskönyve 1544-től a 19. századig megőrizte népszerűségét. A magyarországi német evangélikus gyülekezetek könyvtárában ugyanúgy megtalálható volt, mint a magyar peregrinus diákok hazahozott könyvei között. A gyakori használat miatt a példányok sokszor tönkre mentek, megsemmisültek, Magyarországon is a különböző kiadásoknak mindössze pár példányát őrzik a könyvtárak.

A kötet több szempontból is értékes és a restaurálás nyomán hasznosítható:

Spangenberg hazai befogadástörténetéhez értékes hozzájárulás ez a kötet. Az EOK antikvagyűjteményéből – mintegy 1.000 kötet – eddig hiányzott. A kötet a restaurálás után kutathatóvá válik.

A Péteri Evangélikus Egyházközségtől adományaként kapta meg a könyvtár. Mivel a 19. századig az evangélikusok az iskolai könyvtárakon kívül gyülekezeti könyvtárakban őrizték a könyveket, ezért az egy-egy egyházközséghez tartozó kötet és annak bemutatása helytörténeti és identitást erősítő szerepet kap.

A kötet, mint a címe is mutatja, tanulók számára készült. Az egyes bibliai szakaszok magyarázata, feldolgozása kérdés-felelet formában történik. Számos fametszet segíti a tanulókat a történetek megértésében és megjegyzésében. Könyvtárunkban szervezünk tanulóknak könyvtárlátogatást, amint a vírus engedi, könyvtárpedagógiai programjaink is lesznek, így ez a kötet is egyrészt jól illusztrálná a 16. századi oktatást is, másrészt segédanyag lehet a bibliai történetek megismerésében.

Könyvtárunk muzeális különgyűjteményét, a Podmaniczky-Degenfeld Könyvtárt sokan látogatják. Így lehetőség nyílik arra is, hogy az ott található kiállítóvitrinben mindig bemutassuk az éppen aktuális értékes szerzeményeinket, a frissen restaurált köteteket.

Budapest, 2021. február 22.

Balogh Kriszta

(Balogh Kriszta)

könyvtárvezető

EOGY | Evangélikus Országos Könyvtár

Hubert Gabriella

(dr. Hubert Gabriella)

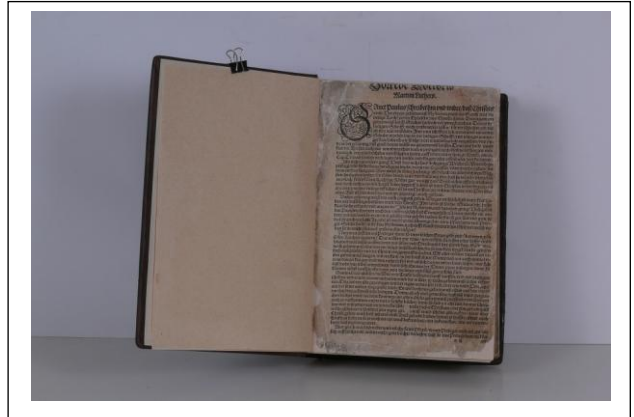
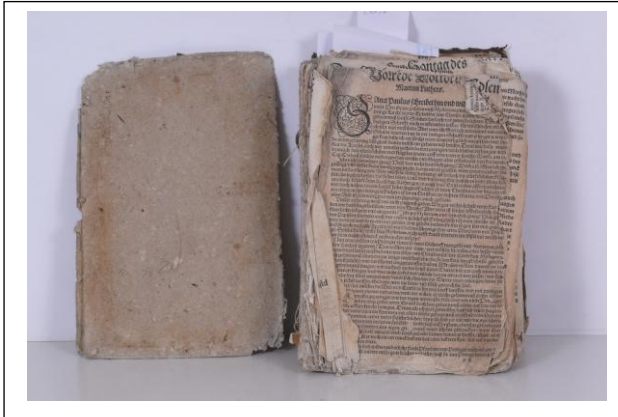
igazgató

Evangélikus Országos Gyűjtemény

ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft.
1088 Budapest, Üllői út 2-4. I. emelet 1.
Tel./fax: 36-1/306-4574

Evangelikus Országos Gyűjtemény
Budapest, 1085
Üllői út 24.

Beszámoló
az alábbi kötet restaurálásáról

Az R 1.659 jelzetű Spangenberg, Johann: Postilla, das ist Auslegung der Episteln und Evangelien ... (Nürnberg, 1598k.) kötet restaurálása a fotódokumentáció elkészítésével kezdődött. A kötetet portalanítottuk és óvatos száraz tisztítás következett. A fűzés sajnos több helyen megszakadt így a kötetet lapszámoztuk és ívekre bontottuk. A lapokat mostuk, foltokat halványítottuk, savtalanítottuk és utánenyveztük. A javításokat kézi javítással készítettük el, amihez japán fátyol papírt, japán papírt, merített papírt és glutofix ragasztót használtunk. A nagyobb kiegészítéseket, nagyon elrongyolódott és hiányos lapokat pedig papíröntéssel egészítettük ki és erősítettük meg, amihez papírpépet, krétát és tylosekeményítő elegyből készített utánenyvező anyagot használtunk. A hiányzó előzékeket merített papírral pótoltuk. Az íveket az eredeti technika szerint fűztük fel 3 befűrészelt kender bordára. Kornak megfelelő semleges oromszegőt készítettünk. A kötést rekonstruáltuk: egész bőr kötést készítettünk megvastagított sapkákkal, ami a körbevágás egyenetlenségét kicsit korrigálja. A hátsó táblára visszakerült az eredeti

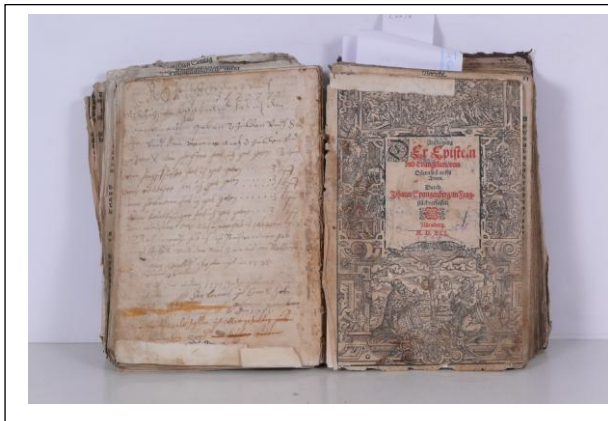
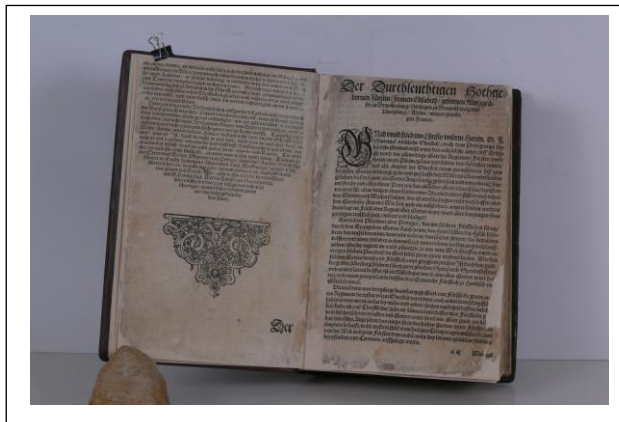
ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft.

1088 Budapest, Üllői út 2-4. I. emelet 1.

Tel./fax: 36-1/306-4574

kötésbőr. A bőrt konzerváltuk. Fotódokumentációt készítettünk a restaurálás utáni állapotról.

A kötetet Brenner Róza restaurálta.

A kötet restaurálás előtt és után

Budapest, 2020. december 4.

Gy. Molnár Kerstin

Gy. Molnár Kerstin

ArchivArt Könyvrestaurátor Műhely Kft.

szakmai vezető

ArchivArt
Könyvrestaurátor Műhely Kft.
1088 Budapest, Üllői út 2-4.
Cégjegyzékszám: 01-09-685003
Adószám: 11954501-2-42
K&H 10201006-50087963-00000000